

TEMA Børn og sorg

6

Far kører rundt i den
vildeste rutsjebane i
himlen

11

Vi giver børnene
et frirum

12

Spørg ind til barnets
oplevelse af sorg

Børn og sorg

Svær sygdom, dødsfald i familien, at miste sit kæledyr. Det er nogle af de ting, der kan fylde børn med sorg. Denne sorg kan komme til udtryk på forskellige måder. Nogle reagerer med vrede, andre bliver stille og indesluttede. Nogle børn græder meget, andre græder slet ikke. Men uanset reaktionsmåde har barnet brug for støtte til at finde nyt fodfæste i livet.

Børn har brug for voksnes hjælp til bearbejde sorgen. Som forælder, klubleder, lærer eller anden omsorgsperson kan du gøre en forskel for børn, der oplever sorg. Så stil dig til rådighed i den rolle og relation, du har til barnet, der står midt i det svære. Alle kan tale med et barn i sorg. Det kræver ikke en specialuddannelse. Barnet har nemlig ikke brug for terapi, men en samtale om det svære med en ansvarlig voksen, der snakker med barnet om den alvorlige sygdom eller dødsfaldet. Det er udgangspunkt for at barnet ikke selv danner fantasibilleder, som hurtigt kan blive mere skræmmende end virkeligheden. Og er barnet stort nok til at stille konkrete spørgsmål, er det også stort nok til at få konkrete svar. De vanskelige spørgsmål, barnet stiller, indikerer, at barnet søger svar, og måske har noget vigtigt at fortælle. Så vær opmærksom og lyttende og tag de svære snakke.

STEEN MØLLER LAURSEN

Landsleder i DFS

Velkommen til nye klubber!
Gospel-kids Aalborg

Vi er nu 311 klubber i DFS.

Små skridt udgives af DFS,
Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
Korskærvej 25, 7000 Fredericia
kontakt@soendagsskoler.dk
Tlf. 8227 1216

Redaktion:

Henrik Torrier Nielsen
Anette Ingemansen
Lissen
Steen Møller Laursen
Erik Røjkjær Christensen

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Oplag: 5.100 stk.

Layout: Ben Haman

ISSN: 1904-2221

Bladet er gratis og udkommer
4 gange årligt. Bestil på
abonnement@soendagsskoler.dk

Mere information:

Besøg soendagsskoler.dk
Kontonr.: 7170 2257453
MobilePay: 3050 4054

SUPER OPFØLGINGSKURSUS

Lørdag 28. oktober afholdt DFS-konsulent Berit Skødt og sognepræst Erik Holmgaard et nyt kursus, eksklusivt for tidligere Godly Play-kursister.

Kursisterne fik bl.a. gratis adgang til nye fortællinger.

- Vi var 25 på dagen, hvor vi gennemgik nogle af de nye tekster, der er lavet. Forslag til nye tekster, der kunne laves til fortællinger. Folk havde generelt gode erfaringer med Godly Play, og mit indtryk er, at præster og kirke- og kulturmedarbejdere får brugt det jævnlige, typisk til børn, minikonfirmander eller konfirmander. Kursisterne ville rigtig gerne have sådan en dag igen, fortæller Berit.

Britta Bank Møller var med på dagen, der foregik på Indre Missions Hus i Fredericia.

- Det var spændende! Jeg var med på det allerførste kursus, som blev holdt i 2010, så det var interessant at høre, hvordan præster og andre bruger det i dag. Jeg kan især lide, at det er den rene bibelfortælling, hvor du kan lytte med, uanset om du kender historien eller ej. Undringsdelen og refleksionen bagefter er rigtig godt. Jeg kommer til at bruge det i børneklubben her i Kolding, slutter Britta.

godlyplay.dk

ØK MED FÆRRE BØRNERÅDS-MØDER I 2017

Dialog med revisor og DUF resultatredede sidst i november i, at der i 2017 gives dispensation til DUF-klubber, der ikke når at afholde alle fire børnerådsmøder i år. Afholdes to eller tre, vil klubben også blive godkendt. Se mere på duf.soendagsskoler.dk

LEDIGE STILLINGER

Lige nu søger DFS en deltidsstilling til Bornholm og et konsulent-team til Østsjælland. Teamet vil bestå af 3 stillinger på hver 8-12 timer ugentligt. Stillingerne skræddersys ansørgernes kompetencer og det, de allermost brænder for – og kan grundet timetallet varetages som fx studiejob.

Se stillingsopslagene på job.soendagsskoler.dk

MINISTEREN SAGDE TAK!

Landsudvalgets næstformand Erik Bertelsen har på vegne af DFS kontakten adskillige politikere og politiske udvalg. Det har været medvirkende til, at regeringen har trukket sit forslag om at skære i momsrefusionen tilbage. Erik har sågar modtaget en del positive takkeskrivelser fra ministre m.m. for DFS' engagement og ildhu for det frivillige arbejde.

Brevet kan læses på soendagsskoler.dk

BEDEEMNER 2018

Har du ikke modtaget en bedekalender for 2018, så klik ind og download eller få en tilsendt på boen.soendagsskoler.dk

SKOLE FÆLLESSKAB TRO

Find os på
www.s-e.dk
Facebook
Snapchat
Instagram

LINJEFAG

- MEKANIKERLINJE
- KREALINJE
- IDRÆTSLINJE
- BOLDLINJE (volley/fodbold)
- MUSIKLINJE
- RÆK-UD-LINJE

OPAD | FREMAD

Sydvestjyllands EFTERSKOLE

U13
er en
BIBELÅBNER
FOR DE 10-13 ÅRIGE

Gå på
opdagelse
i Bibelen
sammen
med mig!

**Bestil U13
på blr.dk**

Solidt kristent fællesskab - Stærk faglig profil - Et sikkert alternativ

Hvor gode venskaber kan se forskellige ud

SKRØDSTRUP
EFTERSKOLE

se mere på skrodstrup.dk

eSport - Ridning - African Adventure - Northern Explorer - Kunst og Design

INDSAMLING

Kollekt i folkekirken

Børnenes indsamlingsperiode er vintertiden fra 1. søndag efter helligtrekonger til fastelavnssøndag. Kollektperiodens formål er netop DFS' formål: Op-læring i den kristne tro – børn. Derfor er håbet, at mange kirker benytter lejligheden til at vælge DFS på listen af organisationer, der kan samles ind til. På hjemmesiden kan kirker bl.a. læse om arbejdet og hvordan pengene kan overføres.

kollekt.soendagsskoler.dk

Sang og indsamling

Der er tradition for, at det godt 1.200 deltagere på Syng den igen samler ind til DFS.

- Det er ret vildt at være med til, og sådan en aften er jeg stolt og taknemlig over at arbejde i DFS, fortæller konsulent i DFS Hanne Pedersen.

Der blev indsamlet rekordstore 38.000 kr.

Gavetallet er dalende

I år har både landskontoret, men især klubber og kredse, lagt en masse tid og energi i at leve op til nye krav fra Dansk Ungdoms Fællesråd; heriblandt nye vedtægter og ændrede krav til dokumentation af, at børnene har demokratisk indflydelse. Langt de fleste DUF-klubber vil bare i mål med det, så tilskuddet ikke vil falde, og vi håber det bedste. Resultatet af anstrengelserne vil dog først kunne måles i begyndelsen efter nytår, når vi gennemgår al indsendt dokumentation.

Ud over DUF-tilskuddet, så er DFS som selvstændig forening økonomisk afhængig af gavmilde givere. Vi kan dog se, at vi p.t. ligger 6,7 % under budget – hvilket vi ikke gjorde sidste år, hvor vi faktisk lå lidt over budget på samme tidspunkt. Vi vil gerne opfordre alle, der har mulighed for det, til fx at oprette et gavebrev eller evt. skrive kirkenes nutid og fremtid, børnene, ind i testamentet.

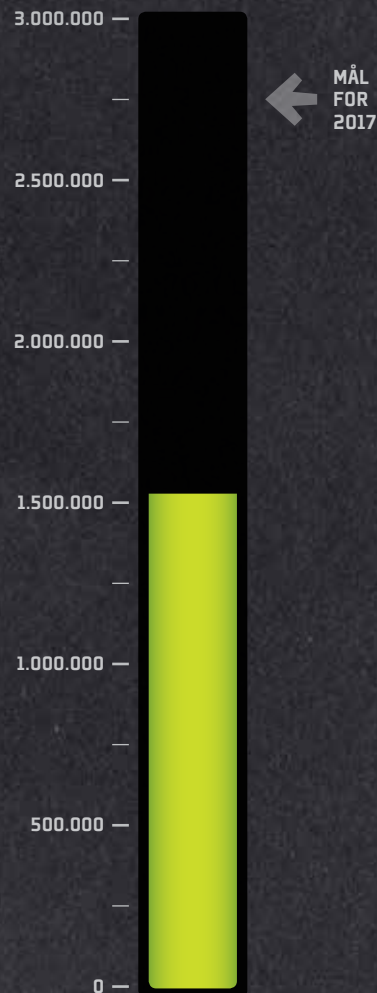

Du kan støtte sagen på det vedlagte girokort eller på

stoet.soendagsskoler.dk

GAVE-STATUS 2017

1.552.670 KR.

De 1.552.670 kr. er indsamlet fra 1/1 – 30/9 2017
TAK for enhver gave!
stoet.soendagsskoler.dk
MobilePay: 3050 4054

FAR KØRER RUNDT I DEN VILDESTE RUTSJEBANE I HIMLEN

Anne Line anbefaler andre børn, der har mistet at komme med i en sorggruppe. Det var selv en stor hjælp for hende, da hun mistede sin far.

Anne Line og Jeanette ville ikke tro på, at deres far var død. Men så holdt de ham i hånden

- I begyndelsen tænkte jeg, at jeg var den eneste i hele verden, der havde prøvet at miste en far, fortæller 11-årige Anne Line Choi Rasmussen, der sidder sammen med mor Anita og lillesøster Jeanette i sofaen i hjemmet i Vejle.

Pigerne husker tydeligt den mandag for snart to et halvt år siden, da deres mor uventet hentede dem i skolen.

- Om morgenen havde vi aftalt med far, at han hentede os, og så skulle vi hjem og hygge os, fortæller Anne Line, der på det tidspunkt gik i anden klasse, og Jeanette var lige begyndt i førskole på Petersmindeskolen.

Anita fortæller lidt om, hvad der skete

efter, at far Knud Choi Rasmussen havde afleveret pigerne i skolen. Hun blev ringet op lidt over ni på arbejdet, at hun skulle komme til Kolding Sygehus. Hendes mand var blevet kørt ned af en bilist, da han var på vej på cykel til hans lærerjob på Lukas-Skolen i Vejle.

Lidt efter hun kom, døde han af indre blødninger. En sygeplejerske kom med det gode råd, at hun selv skulle hente pigerne.

- Det var de mest tunge skridt, jeg nogensinde havde taget, for jeg skulle fortælle mine børn, at ham, de holdt så meget af, var død. I dag forstår jeg

Jeanette kan huske en bog, de læste i sorggruppen: Spiser de mon spaghetti i himlen?

ikke, hvordan jeg kunne hente dem uden at bryde sammen, fortæller Anita.

Alle var kede af det

På skolen var alt et virvar af børn, der fik fri fra skole og af forældre, der kom for at hente børn. Anne Line og Jeanette blev overraskede, da de så deres mor, og Jeanette spurgte, hvorfor det ikke var far, der henter. Anne Line spurgte, om hun ikke kunne komme hjem og lege med en klassekammerat. I menneskevrirmlen satte Anita sig på

Anita og hendes piger kommer nu i Indre Missions netværk for Aleneforældre, og det er de glade for.

hug og sagde til dem, at deres far var død.

- Nej, det tror jeg ikke på, husker Jeanette, at hun sagde.

Anne Line begynder at græde:

- Jeg forstod det ikke, men så sagde du, mor, at det var rigtigt, fortæller Anne Line, der husker, at hun tænkte: Jeg tror ikke på det. Far står sikkert og venter på os, når vi kommer til Kolding.

Pigerne kom hjem til et hus, der var fyldt af familie.

- Det plejer at være hyggeligt, når familien er på besøg, men alle var bare kede af det. Der var nogen, som jeg aldrig havde set græde før, fortæller Anne Line, der husker det store kram, hun fik af mormor.

De kørte til sygehuset, og der så de deres far ligge i en seng.

- Jeg mærkede ham på hånden, og den var helt kold. Han plejede altid at være varm på hænderne, fortæller Jeanette, og Anne Line fortsætter:

- Det var mærkeligt at se, at han lå

Anita og pigerne maler jævnligt sten, som de putter i en lille kasse på gravstedet. Folk må gerne tage dem, og der forsvinder mange.

der og så ud, som om han sov. Det var så svært at forstå, at han ikke ventede på os.

Perleplader på kisten

Pigerne fik fri fra skole nogle dage, og de fik bøger fra deres klasser med tegninger og hilsner.

- Jeg blev glad for, at de tænkte på mig. Én af tegningerne viste min far på cykel i den jakke, jeg kendte så godt. Den blev jeg rigtig glad for, og jeg har kigget på den mange gange, siger Anne Line, der husker fornemmelsen af, at hendes far ikke længere var der.
- Det var så mærkeligt, at han ikke

længere kom ind ad døren.

Pigerne viser nogle perleplader, de lavede til deres fars begravelse. De er formet som hjerter.

- Den ene perleplade hang på kisten, og den fik far med. Den anden har vi beholdt, fortæller pigerne i munden på hinanden. Anne Line og Jeanette stod sammen med deres mor og hilste på alle i kirkedøren.

- Der var rigtig mange mennesker, som vi ikke kendte, fortæller Anne Line, der blev meget glad for, at én af hendes veninder fra skolen kom.

Nu besøger de deres far på kirkegår-

den, når de er i kirke. Der er flere ting på gravstedet, som fortæller, at pigerne far var et sjovt menneske.

- Vi kan godt lide at spille spil, så vi har lavet et kryds og bolle spil på gravstedet. Nogle gange spiller vi det, mens vi er der. Så er der to sten, hvor der på den ene står: 'Vend mig om'. Når man vender den, står der: 'Åh, det var dejligt'. På den anden sten står der 'Må ikke vendes'. Når man vender den om, står der: 'Hvor er du nysgerrig'. Far var fuld af sjov og gjorde andre mennesker glade, fortæller pigerne.

På graven er der også en lille kasse med sten, som forbi passerende kan tage.

- Vi har skrevet citater eller bibelvers eller lavet et mønster på stenene, siger Anne Line. Og der forsvinder mange sten, fortæller deres mor.

Hvorfor min far

Anne Line og Jeanette fortæller om deres far, mens de bladrer i en billedbog, som Anita har lavet.

- Vi fik lov til mange ting af far, husker Anne Line og smiler. Han var god til at fortælle vittigheder, og så købte han flæskesvær til vores kat, Mille. Jeanette hopper rundt på sofaen og udbryder:

- Vi fik nogle gange is! Begge piger griner indforstået, og det er tydeligt, at de hyggede sig med deres far. Som tiden går, glider der flere ting i glemmebogen.

- Jeg har lidt glemt, hvordan hans stemme lyder, siger Jeanette, og Anne Line tilføjer:

- Den kan jeg godt huske, og siger helt enkelt, mens en tårer triller ned ad kinden: Jeg savner far rigtig meget. Nogle gange har hun sagt til Gud:

- Hvorfor min far, hvorfor ikke en anden?

Pigerne har fået god hjælp til at takle sorgen over deres far. Deres skole har tilbudt dem hjælp.

Gravstedet, hvor pigernes far ligger begravet, er indrettet som et hyggeligt og sjovt sted, som skal give mennesker et smil og nogle tanker med på vejen.

- Hvis jeg nogle gange havde det svært i skolen, var det godt, at jeg kunne sige det en lærer, siger Anne Line. Jeanette oplever stadig, at en pædagog spørger til, hvordan det går.

Anne Line nød, at hun kunne komme i børneklubben og bare være sig selv.

- Jeg var glad for, at vi kunne lave de sjove ting, vi plejer. Og hendes mor forklarer:

- Når sorgen fylder det hele, og ingenting er, som det plejer at være, så er det godt at komme et sted, hvor tingene er normale.

Sovegruppen

Pigerne har mødt andre børn, som har mistet en far eller mor. Dels gennem et netværk for aleneforældre, som Indre Mission står for, og via en sorggruppe i Vejle Kommune.

- Første gang jeg hørte ordet 'sorggruppe', troede jeg, at det var en sovegruppe, fortæller Anne Line. Det har hjulpet mig meget at være i sorggruppe. Ved at snakke med de andre børn opdagede jeg, at jeg ikke var den eneste, der havde mistet.

Jeanette fortæller, at hun var glad for den bog, de læste. Den hedder 'Spiser de mon spaghetti i himlen?'

- Vi ved, at far er oppe i himlen, understreger Anne Line, der forbinder himlen med en masse skyer, hvor hendes far er. På et spørgsmål om, hvad de tror, han laver, svarer Jeanette:

- Måske har han gang i nogle biler, for far var vild med biler. Eller kommer det fra Anne Line:

- Måske kører han rundt i den vildeste rutsjebanel!

MIN FAMILIE

Kære Gud, vær med os,
når vi længes, og syn's der mangler en herhjemme.
Kære Gud, vær med os,
når vi savner én, og dagene er slemme.
Tak fordi du lige nu
hører alle børn på jord.
Tak fordi du lige nu
kan være både far og mor, søster og bror.

Mange børn har en dejlig familie, som de er glade for, og det er virkelig godt. Men mange børn oplever også, at der er sket noget, som har ændret deres familie. Det kan være skilsmisse, sygdom, ulykke eller død. Det kan være en voldsom oplevelse, og det er noget som kan sætte spor for resten af livet på dem, der er tilbage. Man kan savne den far man havde før, han blev syg, eller den mor, som er død. Man kan bo en uge på skift hos sin mor og far, hvis de er skilt. Det kan være svært at finde nogen at snakke med om sine problemer, som virkelig forstår en.

Vi må tale med Gud og fortælle ham om alting. Han forstår os, selv hvis vi ikke kan finde ord, der forklarer, hvordan vi har det. Selv et suk forstår han.

Sanglinjerne og teksten er fra den kommende Gospel-kids cd, hvortil DFS-konsulenterne Elisabeth Holdensen og Berit Skødt har lavet et inspirationshæfte med lege, spørgsmål, bønneforslag og 48 andagtsstykker.

'Min familie' er ellers en glad sang og handler om familien, hvor vi hører hjemme, men der er nogen, der har det

'Gaveregn' er den nyeste Gospel-kids cd, som udkommer op til festivalen i marts 2018.

svært. I en Gospel-kids gruppe, en klub, i kirken, i fællesskabet – der er altid en, der har brug for vores hjælp og trøst. Vi må bede Gud om hjælp til at klare svære ting, der sker i vores familie og hjælpe os med at hjælpe andre, hvis de får brug for det.

VI GIVER BØRNENE ET FRIRUM

Af Anette Ingemansen
Interview

I børneklubben Maxi Kids i Vejle forsøger lederne at have alle antenner ud omkring børnenes trivsel. Nogle gange kan en mor eller far lige hive dem i ærmet, hvis der er noget, de skal være opmærksomme på med et barn, hvis det ikke har det så godt eller er ked af det. Det kan være, hvis der er sket noget derhjemme.

- Vi sørger for at orientere hinanden, hvis vi lige fanger noget, for vi kender mange af børnene, fortæller Peder Enevoldsen, der er en ud af fire ledere.

- Vi er fire forskellige personligheder, som tackler det på hver vores måde. Vi er ikke professionelle, men amatører, hvor vi er meget bevidste om, hvad vi kan og ikke kan.

I klubben satser de på at skabe nogle gode rammer for de 20 børn, der kommer.

- Vi gør alt for at give børnene nogle trygge rammer og give dem et frirum, hvor de kan være sig selv, siger lederen.

Nogle af juniorene i Maxi Kids er på vej ud med affaldsposer for Vejle Kommune. Det giver lidt ekstra i klubkassen!

Vi beskytter dem på den gode måde, hvis de er kede af det. Vi trækker dem med i en leg, hvis de har behov for det. Det er også okay, hvis de gerne vil sidde lidt for dem selv.

Maxi Kids er en kristen klub, hvor børnen har sin plads.

- Børnene kan lægge små og store ting over til Gud, når vi har en bederunde i slutningen af en andagt. Det kan nogle gange være en hjælp for et barn, der har oplevet noget svært eller er ked af det, fortæller Peder Enevoldsen.

SPØRG IND TIL BARNETS OPLEVELSE AF SORG

Annette Hassingboe opmuntrer klubledere til at stille meget konkrete spørgsmål til børn, der har mistet

*Af Anette Ingemansen
Interview*

Det er vigtigt, at lederne i en børneklub tør italesætte døden og ikke tie om den, hvis der er et barn, som har mistet en forælder, bedsteforælder eller god ven. Døden er en realitet i livet, vi skal forholde os til, forklarer Annette Hassingboe, der arbejder som inklusionsvejleder på Johannesskolen i Hillerød. Her taler hun med børn, som har mistet, eller på andre måder har det svært.

Annette Hassingboe møder også børn, der oplever sorg i sin egenskab af familieterapeut.

Hun opmuntrer klubledere til at være meget konkrete i deres spørgsmål til et sorgende barn og spørge ind til deres oplevelse.

- Man kan tale med barnet om, hvornår

Annette Hassingboe har som inklusionsvejleder stor erfaring med at tale med børn om sorg.

mor døde, hvad der skete i timerne op til, om de vidste, at deres mor skulle dø, om de fik sagt farvel. Det er godt at spørge ind til, hvad de gjorde, da mor døde. Om de sang, eller om de lagde en blomst eller en tegning ned til mor, fortæller Annette Hassingboe.

Børn kan få brug for en pause

- Det er meget vigtigt at holde øje med, om børnene vil tale om den døde, eller om de lukker ned. Vi kan i vores iver efter at trøste eller fikse tingene komme til at træde over børns grænser. Det er okay, at børnene trækker sig eller holder en pause, for i det rum får de ubevidst bearbejdet deres sorg, fortsætter inklusionsvejlederen.

- Det er en god ide at lade barnet vandre ind og ud af sorgen og lade oplevelserne komme.

Selvom børnene er kede af det, kan de fleste godt lide, at tingene er, som de plejer at være, når de kommer i børneklubben.

- Måske er klubben det sted i løbet af ugen, hvor de kan have en pause fra sorgen, og hvor det er ok at have det sjovt eller at spille fodbold. Nogle børn

har sagt til mig, at de ikke vidste, om de kunne tillade sig at grine og hygge, siger Annette Hassingboe.

Følelsen af ensomhed

Hun opfordrer klubledere til at tjekke med børnene, om de har lyst til at tale om det i klubben, mens de andre børn hører på. Det gode ved at tale om det er, at der kan være nogle af de andre børn, som også kender til det at miste.

- Nogle børn kan have gavn af at høre andre børn fortælle om, hvordan det er at miste. Dette kan være en hjælp til, at de ikke føler, de er alene med sorgen, eller er de eneste, der har det på den måde. Det er nemlig ikke altid, man kan se på børn, at de sørger.

Det er en god ide at have et lille ritual i klubben, hvor man tænder et lys for den person, som barnet har mistet.

- Når der er bøn, kan man spørge, om det er okay at bede for personen. Bøn er en god måde at italesætte sorg. Den forsvinder ikke efter en uge, den er der også efter et eller to år. Det er godt at vende tilbage til sorgen med jævne mellemrum, understreger Annette Hassingboe.

VIDSTE DU

- at hver dag mister mere end 5 børn/unge deres mor
- at hver dag mister mere end 11 børn/unge deres far
- at 30.000 0-12 årige har en alvorligt syg forælder
- at 20.000 0-12 årige har en alvorligt syg søskende

Børn og sorg er meget mere udbredt i Danmark, end man måske går og tror.

Kilder: bornungesorg.dk, Danmarks Statistik

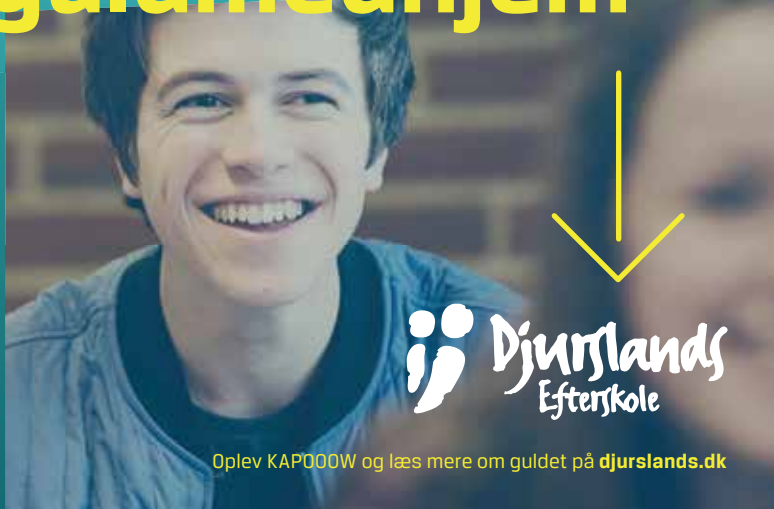
KAPOOOW!

#dufårguldmedhjem

Guldregn gør en forskel så det basker!

Guld er mange ting - og lad os lige nævne nogle af dem. Guld er hver eneste teenager her, de (næsten) daglige skøre indfald, venner for et år (og for livet), sport så du sveder, gejst over Gud så du hopper og glæde så du ... ja, hopper igen!

Derfor siger vi #dufårguldmedhjem!
Kan du mærke, det kalder?

 Djursholms
Efterskole

Oplev KAPOOOW og læs mere om guldet på djursholms.dk

Lindholm Auto

Thistedvej 121

9400 Nørresundby

v. Morten Warncke Olesen

TLF. 98 17 04 00

Salg og reparation af alle bilmærker

BRANDT
revision & rådgivning

KAN DET SMITTE AT ET MENNESKE DØR?

Af Anette Ingemansen
Interview

Børn kan tumle med rigtig mange spørgsmål, når de møder sorg. For eksempel hvis de mister en far eller mor, eller en bedstemor.

Familieterapeut Eleonora Andersen har mødt nogle af spørgsmålene: Må jeg godt være glad nogle gange, selv om min søster dør? Må jeg gerne være jaloux eller vred, selv om min mormor har kræft?

- Børnene kan også gå med tanker, om det kan smitte dem selv, at et menneske dør, forklarer Eleonora Andersen.
- Børn render ind og ud af sorgen. Et øjeblik kan de sige noget til deres døde far, som ligger i sengen. Bagefter løber de ud og spiller fodbold. Nogle børn kan ikke sætte ord på den smerte, som de har indeni, og siger, at det går godt nok. Isolerer sig måske. Eller udtrykker sig i

vrede handlinger. Skriver nogle gange om det i en stil.

Det er særlig svært, når de oplever dynge af flere sorger. Først mister de, og så skal de måske lige bagefter flytte, eller de bliver mobbet i skolen.

Eleonora Andersen anbefaler voksne omkring børn, der har mistet, at de hellere spørger venligt en gang for meget end for lidt til, hvordan barnet har det.

- Det er også nødvendigt at være opmærksom på, hvilken alder børnene har, så vi tilstræber at snakke med dem i øjenhøjde, siger hun. Det er sagt, at tid læger alle sorger, men tid læger oftest kun noget. Men Guds og menneskers kærligheder kan læge mange sorger.

Eleonora Andersen er cand.theol. og familieterapeut og har skrevet flere bøger om sorg og smerte, bl.a. 'Ruiner kan genopbygges – lidelsens praksis'.

Eleonora Andersen opfordrer voksne omkring børn, der har mistet, at de møder dem i børnehøjde.

AT TURDE SÆTTE ORD PÅ SORG OG DØD

Fiktion som børn kan relatere til

Her er fire bøger, der bringer et sårbart emne på banen på måder, der giver anledning til gode snakke.

Kan du huske mig, mormor?
48 sider
99,95

Viljas mormor bor på plejehjem. Hun glemmer mere og mere. Til sidst dør hun, og Vilja skal til begravelse. Den dag bliver en god mindededag, selvom Vilja har frygtet det værste.

Min bog om døden
24 sider
60,-

Barnet får mulighed for selv at arbejde med sorgen og døden. Bogen svarer ærligt på børnenes spørgsmål, og der er plads til at barnet kan formulere egne tanker. Bogens formål er at lede børnene til Gud – den bedste trøster.

Bedstefar og Amalie
30 sider
50,-

Amalie og hendes bedstefar snakker ud fra en fødselsdagsgave om døden og det nye liv, der følger efter. En farverig børnebog for børn 4-7 år.

Sommerengen
48 sider
49,95

En fortælling til store og små om det, der venter på den anden side døden – et håb om en fremtid i sommerengen. Gode venner til forfatteren mistede deres barn, og barnets far illustrerede bogen. Vis børnene tegningerne, mens der læses op.

SORG OG SAVN

- Mor, jeg savner Bedstefar. Sådant kan vores børn godt sige en gang imellem, når vi sidder og snakker om deres mormor eller farmor og farfar. Deres morfar, Bedstefar, har de aldrig kendt – han døde, før de blev født. Og så kan de alligevel godt savne ham. Han mangler jo, når vi snakker om de andre bedsteforældre.

Sorg og savn opleves forskelligt. For os andre, der har kendt ham, kan også bare sige, at vi savner ham også. Men for os har sorgen været dybere end for vores børn – men vi har et håb om, at vi skal se ham igen. Det er det, der holder os oppe.

Så selvom sorgen og savnet er stort, har vi også fået lovning på, at livet ikke er slut, når livet slukkes – dåbens lys er tændt. Livet fortsætter hjemme hos Gud – sammen med dem, der gik forud!

”Og ved tidens grænse lever fortsat dine løfteord ved døbefonten, dåbens lys er tændt, når livet slukkes.” DDS 448 v. 5.

Marianne Ravn Olesen
Medlem af landsudvalget

bed for...

- at ledere, familie og andre i berøring med børn i sorg må få visdom og anledning til at give trøst, støtte og kærlighed.
- at flere må stille sig til rådighed i den rolle og relation, vi har til børnene, der står midt i det svære.
- at børn og juniorer må opleve Guds omsorg, selv midt i uforståelige og uretfærdige livssituationer.

Læs mere om bøn og bønnetværket på boen.soendagsskoler.dk

KPI har udgivet en folder til forældre og ledere, der er oplagt til gratis udlevering i klubben.

Børn, unge og sorg

12 sider

10,- (mængderabat)

Det lille praktiske hæfte giver en forståelse for børn og unge, der er i sorg, samt deres reaktioner. Folderen giver god vejledning til, hvordan man som klubleder og forældre kan hjælpe dem videre og hjælpe dem til at leve med en sorg i livet for altid. Hvordan holder man øje med, hvordan de har det og hvordan bliver man god til at hjælpe på den rigtige måde?

SOS-mappen

24 sider

Gratis

Der kan ske mange ting, når børnene er af sted på lejr. Her er forældrene ikke lige om hjørnet, og derfor har DFS udgivet SOS-mappen, så ledere får støtte i opgave og ansvar, fx hvis børn er i sorg og krise. Særligt siderne 13-18 er relevante og giver konkret hjælp.

Find alle tingene på materialer.soendagsskoler.dk

KONFIRMANDKURSUS

FIRE SKOLER – ÉT KONCEPT:
 LØGUMKLØSTER EFTERSKOLE • DJURSLANDS EFTERSKOLE
 SÆDDING EFTERSKOLE • GREJSDALENS EFTERSKOLE

1.-14. JULI 2018

TILMELDING PÅ KONFIRMANDKURSUS.DK

GOSPEL-KIDS FESTIVAL 2018

GAVE REGN

26. – 27. januar i København
 16. – 17. marts i Bramming
 6. – 7. oktober på Bornholm

Tilmeldingen åbner:
 København: 21. november kl. 12
 Bramming: 29. januar kl. 12

Læs mere på gospel-kids.dk

Inspirerende korlederworkshop den 17. marts i Bramming

ARRANGØRER

im musik
 gospel-kids
 dfs
 LMBU

CD'en udkommer 17. marts

JOSEF

i Guds farverige plan

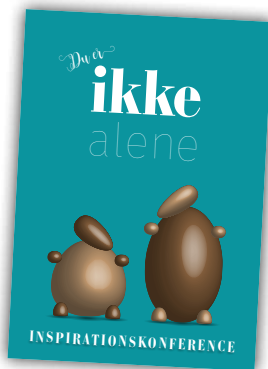
SANG- OG MUSIKLEJR 2018 | 1. – 6. JULI
 TILMELDING ÅBNER 16. JANUAR KL. 12!
 SANGOGMUSIKLEJR.DK

im musik
 kor-musik-miljøet

Du er ikke alene – Inspirationskonference 2018

10. marts 2018 kan frivillige og ansatte, der arbejder med børn og Gud, komme og få fyldt på med inspiration, seminarer, bibeltimer og fællesskab med ligesindede, der også brænder for, at børn skal høre om Jesus. Sociolog Thomas Willer taler over temaet: Spændingsfeltet mellem 'Kirkelighed og virkelighed' og vil klæde frivillige og ansatte medarbejdere på til bedre til at kende de børn og juniorer, som vi møder i klubber, til gudstjenester og ved forskellige arrangementer – og vide noget om, hvordan vi kommunikerer med dem. En hel lørdag med fuld forplejning koster 550 kr. ved tilmelding før 20. januar.

inspirationskonference.dk

Vi fejrer jul med Jesus!

Julen er en tid, hvor ønskesedler, fest og søde sager nemt kan komme til at skjule den bedste julegave. Derfor har vi sendt nogle til og fra-klistermærker med bladet, som kan minde både giver og modtager om det, vil egentlig fejre i julen.

Inspiration til den nye tekstrække

Landets sognekirker har lige taget hul på 2. tekstrække og Kirkefrø 2 er klar til at hjælpe med at formidle teksterne i børnehøjde. Børnekirkerne kan gøre brug af nye maletegninger, blive inspireret til børnenes 5 minutter eller finde en leg, der passer til søndagens tekst. Hvis ikke den lokale kirke har bestilt materialet endnu, så kan det ske på

kirkefroe.soendagsskoler.dk

Tre gange Gospel-kids Festival i 2018 giver sang, sjove aktiviteter, bibelfortælling og hygge til børn.

Sang- og musiklejr er for de børn, der ikke kan nøjes med en weekend, men vil have en hel uge med sang og musik. Læs mere om festivalerne og lejren på

gospel-kids.dk & sangogmusiklejr.dk

KALENDER

26.-27. januar:
Gospel-kids Festival,
København

gospel-kids.dk

10. marts:
Inspirationskonference,
Grejsdalens Efterskole

inspirationskonference.dk

16.-17. marts:
Gospel-kids Festival,
Sydvestjyllands Efterskole

20. april:
Repræsentantskabsmøde,
IMB, Børkop

Uge 27:
JuniorSportsCamp '18

sport.soendagsskoler.dk

1.-6. juli:
Sang- og musiklejr,
Frøstruphøve Efterskole
sangogmusiklejr.dk

30. august - 1. september:
Godly Play kursus,
Diakonhøjskolen, Århus
godlyplay.dk

Læs mere på
soendagsskoler.dk

Juletid – en tid til at synge

Juletid / Alletiders historie / Fællessang
125,- / 229,95 / 149,95

EN TID TIL AT GLÆDE HINANDEN

Det er juletid og dermed tid til at fokusere på den vigtigste gave af dem alle: Jesus. Vi kan hjælpe hinanden med at fokusere ved at give gaver, der fortæller om ham. Her er nogen forslag - for børn, forældre, klub og by.

Find julegaven på soendagsskoler.dk

Juletid – en tid til at male

Det skete i de dage / Den første juleaften
99,95* / 19,95*

Juletid – en tid til at dele ud

Lille Jesus / 24:12
20,-* / 49,95*

Juletid – en tid til at glæde hinanden

Krammefår / penalhus / lysengel
75,- / 45,- / 65,-

* Rabat ved køb af flere!